

OMBUDSMANKA ZHODNOTILA POLOVICU SVOJHO FUNKČNÉHO OBDOBIA

(Bratislava, 9. októbra) Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová zhodnotila polčas svojho päťročného funkčného obdobia. Zamerala sa na priority, podnetovú činnosť, témy, ktoré kancelária rieši dlhodobo, ale aj témy z nových oblastí či predstavenie novej vizuálnej identity.

„Pred parlamentom som za svoje doterajšie pôsobenie prezentovala dve výročné správy a jednu mimoriadnu správu o prietahoch v reštitučných konaniach. Zrealizovala som prieskumy zamerané na audit priatých opatrení týkajúcich sa práva na vzdelávanie, ochranu práv seniorov a detí v procese adopcií. S návrhom o posúdenie súladu právnych úprav som sa dvakrát obrátila na Ústavný súd Slovenskej republiky. Po prvýkrát v histórii úradu som vstúpila ako tretia strana do konania pred Európskym súdom pre ľudské práva (ESLP),“ uviedla k svojej činnosti verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Polčas v číslach

Počas funkčného obdobia ombudsmany Márie Patakyovej sa na ňu občania a občianky obrátili so 4 754 podaniami a podnetmi, z ktorých právnici a právničky Kancelárie verejného ochrancu práv 4 504 vybavili. Za posledných päť rokov ide o najvyšší počet doručených podnetov. V porovnaní s minulým rokom ich počet narásol o 25 %. „Ombudsmanka po nástupe do funkcie zaviedla regionálne výjazdy a informačný materiál pod názvom Ombudsmankin sprevodca galaxiou orgánov verejnej správy. Cielom týchto aktivít malo byť pozdvihnutie povedomia o Kancelárii verejného ochrancu práv. Zavedenie sprevodcu v roku 2017 malo priamy vplyv na nárast nielen celkového počtu podnetov a podaní, ale aj pôsobnostných vecí tým, že podávatelia sa lepšie orientujú v právomociach inštitúcie. Pred zavedením sprevodcu v roku 2016 bolo v pôsobnosti približne 50 % podnetov, aktuálne sa pomer zvýšil na 60 %,“ vysvetlil vedúci Kancelárie verejného ochrancu práv Marián Török.

Priority so zameraním na zraniteľné skupiny

Verejná ochrankyňa práv na začiatku svojho funkčného obdobia prezentovala medzi svojimi prioritami viaceré oblasti ochrany základných práv a slobôd. V roku 2017 avizovala, že sa zameria na ochranu práv pacientov, seniorov, ľudí v tieni, živnostníkov, malých a stredných podnikateľov, ale aj žiakov a študentov či budúce generácie.

V tomto roku predstavila zistenia z dvoch prieskumov. V jednom z nich sa zamerala na proces adopcií na Slovensku, kedy na základe výsledkov skonštatovala, že systém by mal hľadať rodinu pre dieťa, a nie naopak. V druhom prieskume ombudsmanka analyzovala úroveň kontroly v zariadeniach pre seniorov, zo záveru ktorého vyplynulo, že počet kontrol je príliš nízky a spôsob,

akým sú vykonávané, je často formalistický. Prieskum po ukončení pokračoval priamo v teréne a výsledky z neho budú známe na konci októbra.

Nadväznosť na prácu Jany Dubovcovej

Mária Patakyová sa pri vstupe do úradu okrem iného vyjadriala, že nadviaže na prácu predchádzajúcej ombudsmanky Jany Dubovcovej. Vo svojej činnosti sa aktívne venuje problematike segregácie a diskriminácie vo vzdelávacom procese, komunikuje s ministerstvom vnútra ohľadom vyhradených priestorov na policajných staniciach a obstarania kamerových systémov, monitoruje vývoj situácie týkajúcej sa malých vodných elektrární. Angažuje sa tiež v prípade policajnej razie v Moldave nad Bodvou, a to vstupom do konania na úrovni ESLP poskytnutím stanoviska (Amicus curiae).

Otvorenie nových tém

Verejná ochrankyňa práv otvorila aj niekoľko nových tém. Nastolila otázku vyriešenia nezákoných sterilizácií rómskych žien a v minulom roku žiadala ministra spravodlivosti o zavedenie mechanizmu, ktorý by prípady prešetril a odškodnil poškodené ženy. Venovala sa tiež pôrodníctvu, pričom v tejto súvislosti adresovala ministerke zdravotníctva požiadavku o prijatie štandardov pôrodnej starostlivosti, ktoré by reflektovali medzinárodne uznávané štandardy. Tento rok sa okrem toho ombudsmanka zaoberala aj voľbným právom, kedy ministerke vnútra adresovala odporúčanie súvisiace so zavedením možnosti voľby zo zahraničia občanom a občankam Slovenskej republiky prostredníctvom pošty či elektronických komunikačných prostriedkov vo všetkých voľbách.

Ombudsmanka sa kontinuálne venuje aj ochrane práv LGBTI komunit, v súvislosti s čím pripravila stanovisko k ochrane práv párov rovnakého pohlavia. Riešila tiež nové podnety týkajúce sa tranzície transrodových osôb ako aj neudelenie pobytu manželovi slovenského občana pochádzajúceho z krajiny mimo Európskej únie.

Nová vizuálna identita

Verejná ochrankyňa práv na začiatku svojho funkčného obdobia predstavila v rámci vízie zmenu kancelárie na moderný online úrad. Na ceste k zmodernizovaniu vizuálnej prezentácie zrealizovala prvý krok, a to zavedenie novej vizuálnej identity. Tá je založená na jednoduchom symbolе výkričníka, ktorý odkazuje, že poslaním inštitúcie je upozorniť kompetentné orgány na porušovanie práv a žiadať nápravu. Výkričník je súčasťou písma, ako aj ďalších vizuálov, ktoré identitu dotvárajú.

V súťaži návrhov o novú vizuálnu identitu, nad ktorou prevzalo Slovenské centrum dizajnu garanciu, zvíťazil návrh štúdia andrej & andrej. Jednotlivé materiály bude kancelária postupne používať v danom koncepte, aktuálne nie je upravená webová stránka, ani Ombudsmankin sprievodca galaxiou orgánov verejnej správy.

Prezentačné video k novej vizuálnej identite nájdete tu:

https://www.youtube.com/watch?v=ewKGFB9d_EU